

ОРГАНІЗАЦІЯ ІННОВАЦІЙНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА МІЖ ПІДПРИЄМСТВАМИ ЛЕГКОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ ЩО ТА СУМІЖНИХ ГАЛУЗЕЙ

В статті розглядаються можливості та організаційні етапи створення інноваційного співробітництва між підприємствами легкої промисловості та суміжних галузей, що забезпечить активізацію інноваційного процесу.

Ключові слова: *інноваційні можливості, інноваційне співробітництво, організаційно-економічний механізм.*

В сучасних умовах функціонування української легкої промисловості успішний інноваційний розвиток може бути забезпечений тільки шляхом інтеграції підприємств в інноваційному напрямі. Необхідність об'єднання зусиль зумовлена рядом причин, серед яких головними є ■ переважання в галузі малих та середніх виробництв; обмеженість фінансових ресурсів; неможливість створення істотних інновацій без співпраці з суміжними галузями (такими як машинобудування, хімічна промисловість та сільське господарство); важливість врахування потреб споживачів через тісну взаємодію з ними

Проблеми інновацій глибоко досліджуються як зарубіжними, так і вітчизняними вченими. Значний вклад у Розвиток інноваційної теорії внесли, зокрема, Шумпетер І., [10] Санто Б., [6] Друкер П., [2] Кондратьєв М., [4] Туган-Барановський М., [9] Р.Такер, [7] Яковець Ю., [8; 11] Бажал Ю., [1] Ілляшенко С. [3]. та інші. В їх роботах детально розглянуто сутність та види інновацій, циклічна природа нововведень, проблеми створення національної інноваційної системи, визначення інноваційних пріоритетів, напрямів державного регулювання інноваційної діяльності тощо.

Незважаючи на ретельний аналіз інноваційних процесів, що міститься в науковій літературі, проблеми практичного створення та реалізації інноваційного механізму на підприємстві залишаються невирішеними. З огляду на зазначене, метою статті є формулювання структурованого підходу до створення механізму міжорганізаційного інноваційного співробітництва.

Підприємство, яке ставить за мету створення інноваційною продукту зацікавлене в співпраці з постачальниками та споживачами, обміні інформацією з ними для того, щоб прискорити створення продукту, зменшити витрати та підвищити ймовірність ринкового успіху.

Наприклад, постачальники можуть почати розробку певних компонентів нового продукту чи обладнання для створення інновації і на ранніх етапах проектування інформувати про можливості такого виробництва, їх вартість та терміни виконання. Споживачі також можуть спостерігати новин продукт на етапі його створення і інформувати виробників про відповідність інновації їх потребам [5, С.209-233]

Безумовно, налагодження співробітництва між різними самостійними підприємствами для здійснення інноваційних проектів на сьогоднішній день пов'язане з цілим рядом проблем. Серед головних: відсутність добре налагоджених систем обміну інформацією, недостатній досвід співробітництва та рівень довіри між партнерами, відсутність гарантій нерозголошення комерційної таємниці, кризовий стан інноваційної діяльності в легкій промисловості. Проте, враховуючи всі ризики, діяльність підприємств в зазначеному напрямі, на нашу думку може принести значні конкурентні переваги.

Для досягнення успіху в створенні міжорганізаційного співробітництва в розробці на запровадженні інновацій в легкій промисловості необхідним є застосування структурованого підходу Такий підхід може бути реалізований через послідовне проходження наступних етапів:

- прогнозування перспективних інноваційних напрямів розвитку та шляхів співробітництва;
- створення керівного комітету та робочої групи;
- безпосередня організаційно-управлінська розробка процесу інноваційного співробітництва;
- впровадження;

Початок роботи традиційно полягає у визначенні цілі співробітництва та постановці завдання. Цілі співпраці повинні носити довгостроковий характер і бути взаємовигідними для всіх підприємств, які планується залучити до міжорганізаційного проектування нової продукції. Необхідно зазначити, що інноваційне співробітництво буде мати найбільше шансів на успіх лише в разі існування налагодженого та ефективного інноваційного процесу на рівні підприємства. Саме тому, методологічно правильним буде створення співробітництва між підприємствами які мають інноваційний досвід. Напрямок співробітництва повинен бути перспективним з точки зору досягнення конкурентних переваг. Вибір партнера для спільної роботи відноситься до найбільш важливих рішень На нашу думку, можна застосовувати наступні

попередні критерії відбору: по-перше, зацікавленість у співробітництві для вдосконалення розробки продукції; по-друге, відповідність технічних та організаційних можливостей завданням інноваційного співробітництва; по-третє наявність у партнера досвіду інноваційної роботи; по-четверте, здатність партнера до прийняття швидких та гнучких управлінських рішень.

Наслідки створення міжорганізаційного інноваційного процесу є достатньо вагомими, а тому вимагають контролю та організації з боку вищого керівництва. Необхідно створити керівний комітет, що складався б з лідерів підприємств. На рівні вищого менеджменту повинно відбутися вироблення умов співробітництва, які обов'язково включають точне визначення участі кожної сторони, механізм розподілу прибутків від проекту та способи вирішення проблемних питань. Керівний комітет також може поставити кількісні завдання щодо параметрів нової продукції, термінів виконання робіт, планових витрат тощо.

Для безпосереднього здійснення організаційно-управлінських перетворень доцільно сформувати робочу групу, яка повинна складатися з спеціалістів у галузі інноваційної діяльності, управління змінами тощо. До неї також повинні увійти представники від усіх підприємств, що вступають у співробітництво. Правильним буде, якщо члени робочої групи будуть працювати на умовах повної зайнятості. Це дасть змогу сконцентруватися на поставленому завданні і прискорити процес інноваційного співробітництва між підприємствами.

Результатом діяльності робочої групи має стати розробка процесу інноваційної взаємодії між підприємствами. При його створенні необхідно виходити з того, що розробка продукції здійснюється в першу чергу для задоволення споживача, а тому його інтереси є пріоритетними. Для підвищення ефективності взаємної інноваційної роботи необхідно організувати процес як єдине ціле, виключаючи різні дублювання операцій, до того ж міжорганізаційний процес створення нової продукції повинен базуватися на використанні єдиної інформаційної

Коли процес інноваційної взаємодії детально розроблений робочою групою (включаючи графік запровадження) він повинен бути запущеним у виробництво. Умовою успіху є поетапне, але достатньо швидке впровадження розробленого процесу, оскільки, чим Раніш« будуть отримані позитивні результати, тим більше можливостей буде існувати для закріплення та продовження взаємовідносин співробітництва. В спільній роботі повинні використовуватися принципи довіри відкритості та постійного спілкування. Налагодити безперервний діалог між різними підприємствами справа непросте, оскільки для цього часто необхідним є знання специфічних проблем протилежної сторони. Проте, вирішення цієї проблеми розкриє перед учасниками інноваційного співробітництва принципово нові інноваційні можливості. Працівники повинні також усвідомлювати вигоди від нового процесу, інакше можуть виникнути додаткові перешкоди пов'язані з неготовністю корпоративної культури до таких змін.

Організація комплексного міжорганізаційного інноваційного співробітництва дозволить: знизити витрати інноваційних розробок; зменшити термін створення нових продуктів; забезпечити створення продуктів максимально наближених до потреб споживачів; розробляти не тільки вдосконалюючи продуктиві інновації, а й створювати істотні технологічні нововведення.

Список використаних джерел:

1. Бежал ЮМ *Економічна теорія технологічних змін: Навч. посібник.*-К.: Заповіт, 1996
2. Друкер П. *Як забезпечити успіх у бізнесі: новаторство і підприємництво: Пер. з англ. В.С.Гуля.*-К.: Україна, 1994
3. Ілляієнко С.М. *Управління інноваційним розвитком: Навч. посібник.* – Суми - Університетська книга, 2003
4. Кондратьев Н. Д. *Проблемы экономической динамики.* – М.: Экономика, 1989
5. *Передовые подходы к стратегии бизнеса/ Сборник статей.*-М.: Альпина бизнес букс, 2007.6.
6. Санто Б. *Иновация как средство экономического развития.*-М.: Прогресс, 1990
7. Такер Роберт Б. *Иновации как формула роста.*-М.: ЗАО "Олимп-Бизнес", 2006.
8. *Теория и механизм инноваций в рыночной экономике / Под ред. проф. д.э.н. академика Яковца Ю.В.*-М., 1997
9. Туган-Барановський М. И. *Промышленные кризисы (репр. издание, 1900).* – К - наукова думка, 1996.
10. Шумпетер Й. *Теория экономического развития.*-М.: Прогресс, 1982.
11. Яковец Ю.В. *Циклы. Кризисы. Прогнозы.*-М.: Наука, 1999

Annotation. This article is to consider the opportunities and organization phases of innovation partnership creation between tight industry enterprises and related branches of economy which should activate innovation process.

Key words: innovation opportunities, innovation partnership, economic-organization mechanism.